

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIđI
Tohumluk Tescil Ve Sertifikasyon Merkez M¼d¼rl¼đ¼

ORTA ANADOLU B¼LGESİ
KURU MAKARNALIK BUğDAY
TESCİL RAPORU

ANK 025/19, MOKAN

Ankara-2022

ANK 025/19 ve MOKAN KURU MAKARNALIK BUĞDAY ÇEŞİTLERİNİN TESCİLİ HAKKINDA RAPOR

Orta Anadolu Bölgesi kuruda makarnalık buğday tarımsal değerleri ölçme denemelerinde Ank 025/19 ve Mokan çeşit adayları 2 yıl süreyle yer almıştır. Bu denemelerin sonunda verim, kalite ve hastalık değerleri dikkate alınarak bir değerlendirme yapılmış ve karar aşamasına gelinmiştir.

Tarımsal değerleri ölçme denemeleri Eskişehir, Konya ve Ankara (Yenikent, Haymana) kurulmuştur. Bu denemelerde Ç 1252 ve Eminbey standart çeşit olarak kullanılmıştır.

TDÖ denemeleri ile birlikte Farklılık, Yeknesaklık ve Durulmuşluk (FYD) testleri 2 yıl süre ile Ankara'da (Yenikent) ve Adana'da (Doğankent) yapılmıştır. Çeşit adaylarının bu süre içinde UPOV prensiplerine uygun olarak her bir karakter için en uygun dönemde gözlemleri yapılmış ve çeşit özellik belgeleri düzenlenmiştir.

ANK 025/19; tescil başvurusunu Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü'nün yaptığı çeşit adayı aynı enstitü tarafından 2019 yılında Ankara'da ıslah edilmiştir. Çeşit adayı; alternatif, bitki boyu uzun ve başaklanma zamanı geç olup tarımsal değerleri ölçme denemelerinde 351.3 kg/da ortalama verim ile ikinci sırada yer almıştır. Çeşit adayının verimi, 333.1 kg/da olan standart çeşitler ortalamasının % 5.5 üzerindedir.

Tekrarlamalı veriler üzerinden yapılan stabilite parametreleri incelendiğinde; çeşit adayı 1.31 b değeri ve negatif a değerine (-45.6) sahiptir.

Kalite değerleri incelendiğinde; çeşit adayının bin tane ağırlığı 30.5-37.8 g, hektolitre ağırlığı 76.3-77.3 kg/hl, protein oranı %13.2-15.3, camsılık %96-100, SDS sedimentasyon 17-32 ml, ırmik B sarılık değeri 26.7-27.8, ırmik verimi %62.4-63.2 arasında değişmektedir.

MOKAN (Kavılca); tescil başvurusunu Tasaco Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin yaptığı çeşit adayı aynı firma tarafından 2018 yılında Konya'da ıslah edilmiştir. Çeşit adayı; alternatif, bitki boyu orta-uzun ve başaklanma zamanı çok geç olup tarımsal değerleri ölçme denemelerinde 192.3 kg/da ortalama verim ile son sırada yer almıştır.

Tekrarlamalı veriler üzerinden yapılan stabilite parametreleri incelendiğinde; çeşit adayı 0.42 b değeri ve pozitif a değerine (64.09) sahiptir.

Kalite değerleri incelendiğinde; çeşit adayının bin tane ağırlığı 23.1-36.7 g, hektolitre ağırlığı 73.3-74.8 kg/hl, protein oranı %15.5-17.8, camsılık %98-99, SDS sedimentasyon 11-15 ml, ırmik B sarılık değeri 19.6-20.3, ırmik verimi % 63.4-64.8 arasında değişmektedir.

Kuruluşumuzca Tescil Komitesine sunulan Ank 025/19 "Kubilay" ismi ile Mokan aynı isimlerle 05.04.2022 tarihinde yapılan Serin İklim Tahılları Komitesince tescil edilmiştir.

**Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon
Merkez Müdürlüğü**

Çizelge 1. Orta Anadolu Bölgesi 2019-2020 Ekim Yılı Kuru Makarnalık Buğday TDÖ Denemeleri Verim Sonuçları (kg/da)

Çeşitler	Eskişehir	Yenikent	Konya	Ankara	Ortalama	VS
1-Ç-1252 (st)	151.8 cd	640.4 a	438.1 a	198.8 c	357.3 b	3
2- ANK-024 KA01/18	197.5 b	297.5 b	252.2 c	232.6 bc	245.0 c	4
3-Eminbey (st)	235.3 a	697.5 a	387.7 b	451.4 a	443.0 a	1
4-Ank 025/19	168.8 bc	721.3 a	372.6 b	429.8 a	423.1 a	2
5-Mokan	116.8 d	272.5 b	283.3 c	271.0 b	235.9 c	5
VK(%), F	13.27, **	16.99, **	6.50, **	8.01, **	14.43, **	
AÖF	35.56	137.69	34.74	39.10	34.96	

Çizelge 2. Orta Anadolu Bölgesi 2020-2021 Ekim Yılı Kuru Makarnalık Buğday TDÖ Denemeleri Verim Sonuçları (kg/da)

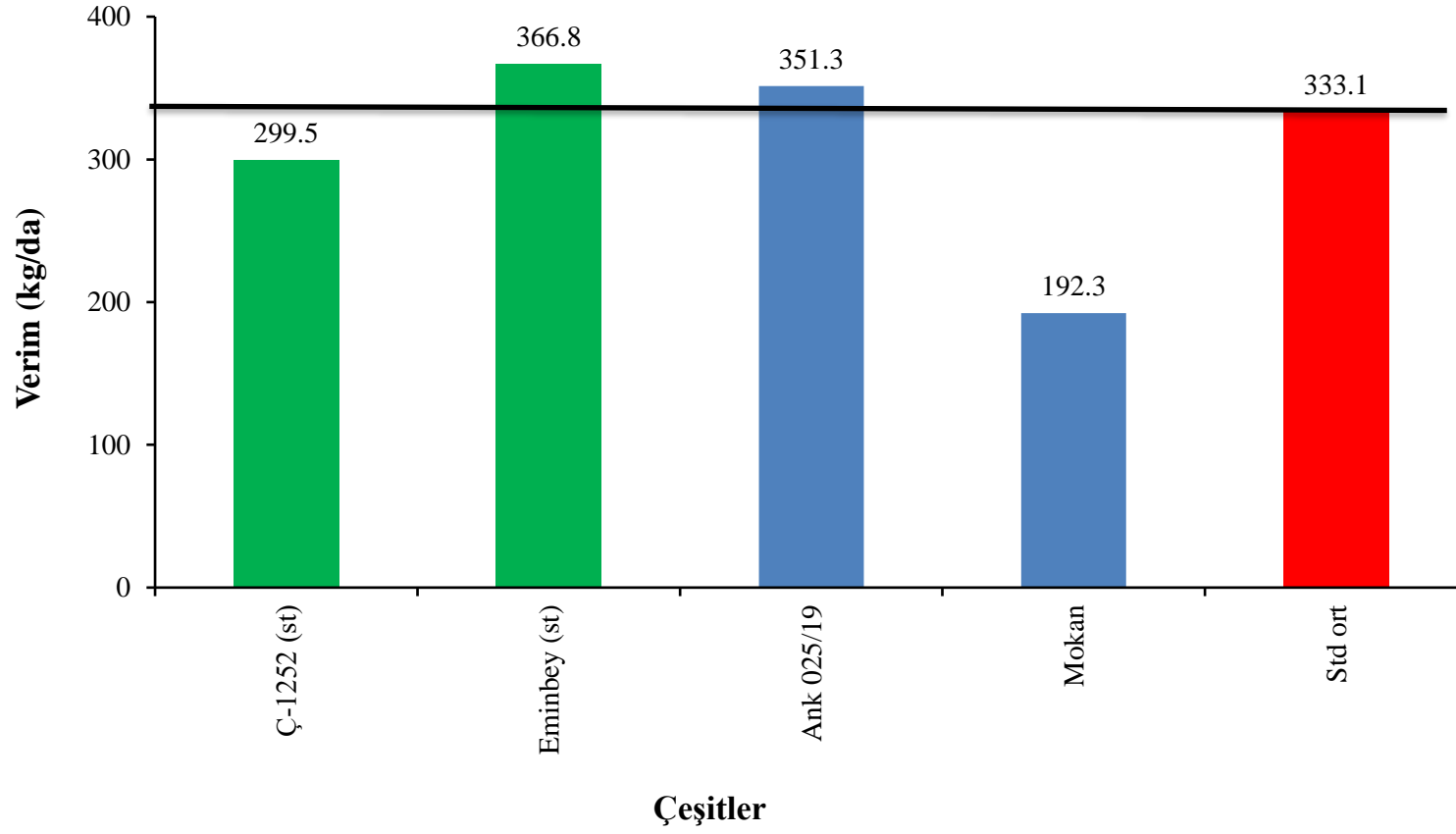
Çeşitler	Eskişehir	Yenikent	Konya	Ankara	Ortalama	VS
1-Ç-1252 (st)	291.7 bc	374.9 a	105.7	194.5 b	241.6 b	3
2- Ank 025/19	384.3 a	426.0 a	105.6	202.8 b	279.6 a	2
3-Eminbey (st)	334.6 ab	405.0 a	138.8	284.3 a	290.6 a	1
4-Ank-Ka02/20	238.1 cd	210.3 b	104.5	163.0 bc	179.0 c	4
5-Mokan	228.6 d	130.2 c	95.5	140.3 c	148.7 d	5
VK(%), F	11,92, **	13,79, **	17,64, ÖD	15,90, **	14,59, **	
AÖF	54.23	65.7		48.26	23.64	

Çizelge 3. Orta Anadolu Bölgesi 2019 ve 2020 Yılları Kuruda Makarnalık Buğday TDÖ Denemeleri Verim Sonuçları (kg/da)

Çeşitler	Yenikent		Ankara		Konya		Eskişehir		Genel Ortalama	V.S.
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021		
1-Ç-1252 (st)	640.4	374.9	198.8	194.5	438.1	105.7	151.8	291.7	299.5 b	3
2-Eminbey (st)	697.5	405.0	451.4	284.3	387.7	138.8	235.3	334.6	366.8 a	1
3-Mokan	272.5	130.2	271.0	140.3	283.3	95.5	116.8	228.6	192.3 c	4
4- Ank 025/19	721.3	426.0	429.8	202.8	372.6	105.6	168.8	384.3	351.4 a	2

F :**
%VK: 15.03
AÖF : 22.65

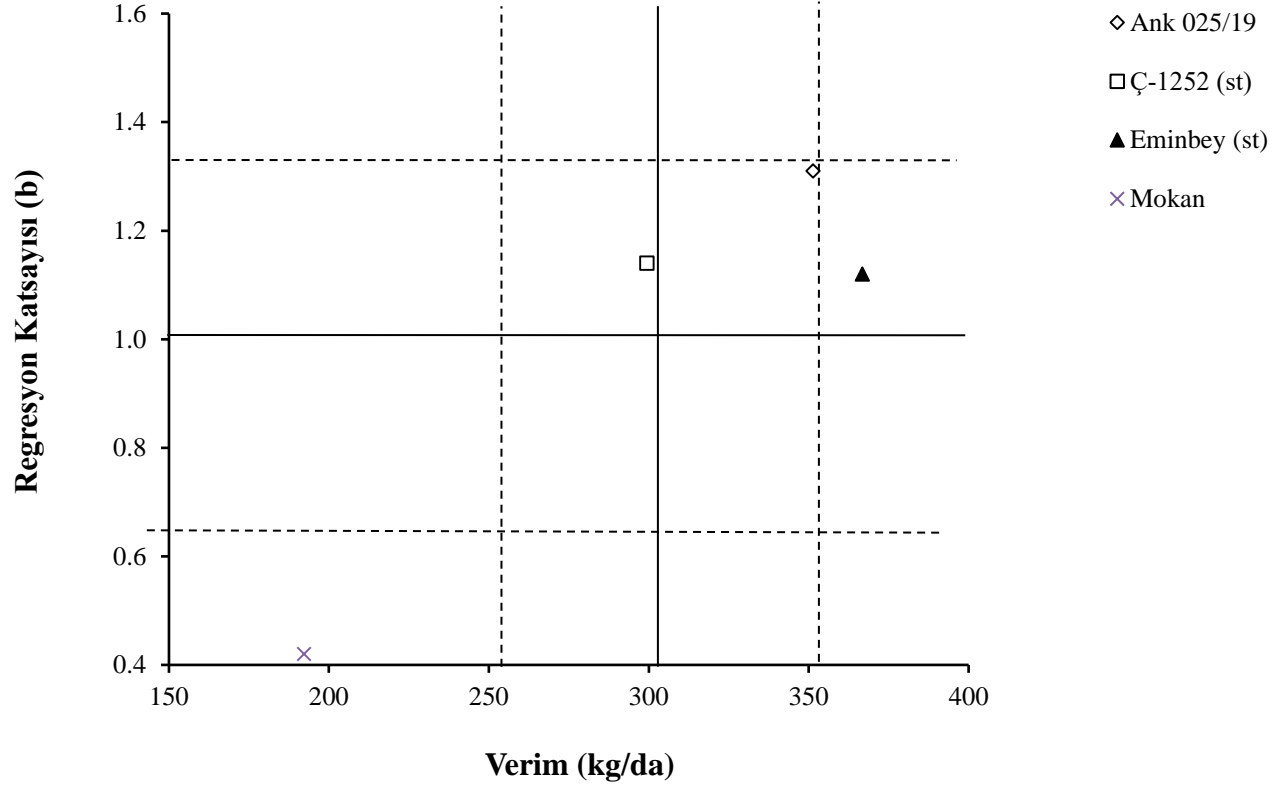
Grafik 1. Orta Anadolu Bölgesi Kuruda Makarnalık Buğday TDÖ Denemeleri Verim Sonuçları (kg/da)

Çizelge 4. Orta Anadolu Bölgesi Kuruda Makarnalık Buğday Tarımsal Değerleri Ölçme Denemelerine Ait Bazı Stabilite Parametreleri

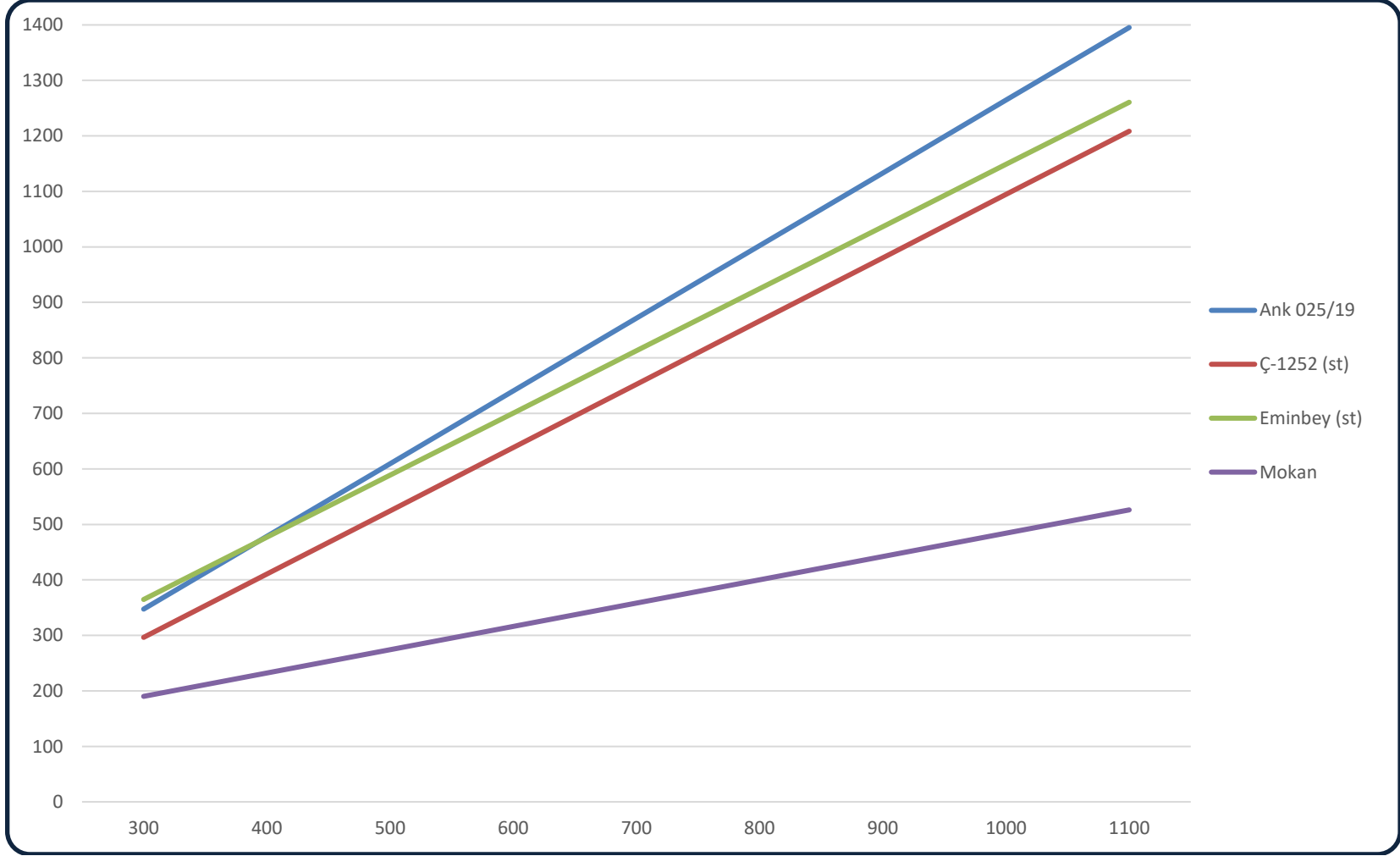
Çeşitler	Verim (kg/da)	b		a	V.K.	R ²
			+,- sh			
Ç-1252 (st)	299.5	1.14	0.11	-45.60	29.45	0.77
Eminbey (st)	366.8	1.12	0.07	27.65	14.20	0.90
Mokan	192.3	0.42	0.07	64.09	28.61	0.54
Ank 025/19	351.3	1.31	0.07	-45.69	14.60	0.93
Genel Ortalama	302.5					
Std. Ortalama	333.1					

Grafik 2. Orta Anadolu Bölgesi Kuruda Makarnalık Buğday Stabilite Grafiği

Grafik 3. Orta Anadolu Bölgesi Kuruda Makarnalık Buğday Beklenen Verim Grafiği

Çizelge 5. Orta Anadolu Bölgesi Kuruda Makarnalık Buğday TDÖ Denemelerine Ait Teknolojik Analiz Değerleri (Yenikent 2020)

Deneme Adı	Bin Tane Ağırlığı (g.)	Hek. Ağırlığı (kg/hl)	Tane Protein Oranı (%)	Tane Protein Oranı (%)	Camsı Tane Oranı (%)	İrmik Verimi (%)	İrmik b Renk Değeri	SDS Sed. (ml)-irmik	Beklemeli SDS Sedim. (ml)-irmik	Sed. Fark irmik	SDS Sed. (ml)-un	Beklemeli SDS Sedim. (ml)-un	Sed. Fark un
1-Ç-1252 (st)	36.1	80.1	12.9	14.1	100	64.3	23.0	16	18	2	24	26	2
2- ANK-024 KA01/18	31.2	76.3	16.1	17.6	98	64.3	18.9	13	12	-1	17	18	1
3-Eminbey (st)	35.6	75.8	14.0	15.3	100	62.3	24.6	27	30	3	41	41	0
4-Ank 025/19	30.5	76.3	13.2	14.5	96	63.2	26.7	17	19	2	25	29	4
5-Mokan	36.7	74.8	15.5	16.9	98	64.8	19.6	11	10	-1	15	15	0

Çizelge 6. Orta Anadolu Bölgesi Kuruda Makarnalık Buğday TDÖ Denemelerine Ait Teknolojik Analiz Değerleri (Eskişehir 2021)

Çeşitler	Bin Tane Ağırlığı (g)	Hektolitreye Ağırlığı (kg/hl)	Tane Protein Oranı (%)	Tane Protein Oranı (%), KM)	Camsı Tane Oranı (%)	İrmik Verimi (%)	İrmik b Renk Değeri	SDS Sedimentasyon (ml)-un
1-Ç-1252 (st)	35.3	76.8	16.1	17.8	99	61.9	22.5	37
2- Ank 025/19	37.8	77.3	15.3	16.8	100	62.4	27.8	32
3-Eminbey (st)	35.4	74.4	16.5	18.1	98	59.8	25.4	68
4-Ank-Ka02/20	20,7*	72,5* / 45,1**	18.2	20.4	100	63.9	21.0	27
5-Mokan	23,1*	73,3* / 41,2**	17.8	20.3	99	63.4	20.3	15

* Kavuzsuz tane verileri

** Kavuzlu tane

* Teknolojik Analizler Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü Kalite laboratuvarında yapılmıştır.

Çizelge 7. Orta Anadolu Bölgesi Kuruda Makarnalık Buğday TDÖ Denemeleri Tarla Gözlemleri (Yenikent-2021)

Çeşitler	Bitki Boyu	Soğuk Zararı
1-Ç-1252 (st)	95	1
2- Ank 025/19	95	1
3-Eminbey (st)	85	1
4-Ank-Ka02/20	93	1
5-Mokan	82	1